

18.3. Karında Distansiyon Nedenleri

Ekmel TEZEL¹

Karında distansiyon yapan başlıca nedenler 6F (*flatus, fat, fetüs, feces, fatal growth ve fluid*) olarak özetlenebilir;

Flatus (Gaz): İnce bağırsaklarda yaklaşık 200 mL gaz bulunur. Bu gazın büyük kısmı yemekle birlikte yutulan gazlardır (nitrojen ve oksijen). Kalan kısmı bakteriyel fermantasyon ürünleri olan karbondioksit, hidrojen ve metan gazlarıdır. Aerofaji en önemli nedenlerin başında gelir: hızlı ve konuşarak yemek yemek, sakız çiğnemek, sigara içmek ve anksiyete yutulan hava miktarının artmasına neden olur. Aşırı laktoz tüketimi sonucu bakteriyel metabolizma oluşan gazların artışıyla sonuçlanır. Bağırsak obstrüksiyonu yapan durumlar da aşırı gaz birikmesine neden olur.

Fat (Yağ dokusu): Obezite en önemli nedenlerin başında gelir. Ayrıca Cushing sendromu da tipik olarak karın bölgesinde yağ depolanması ile birlikte gelir. Her iki durumda da göbek çukuru derinleşmiştir. (İntraabdominal basınç artışına bağlı distansiyonda göbek çukuru silikleşir/yüzeyleşir).

Fetus (gebelik): Doğurganlık çağındaki kadınlarda önemli bir nedendir. 14. haftadan itibaren uterus pelvisten abdomene doğru büyümeye başlar.

Feces (Gaita çıkaramama): Gaz ve gaita çıkaramama bağırsak obstrüksiyonunun tipik şikayettir ve tıkanmanın seviyesine göre az veya çok abdominal distansiyon gelişir.

¹ Prof. Dr., Gazi Üniversitesi Tıp Fakültesi Genel Cerrahi AD., ekmeltezel@yahoo.com

Fatal growth (İleri evre hastalıklar; organomegaliler ve maligniteler): Peritoneal karsinomatozis, hepatomegali ve/veya splenomegali yapan durumlar, intraabdominal tümörler (özellikle ileri yaştaki kadınlarda over neoplazmaları, kistleri) abdominal distansiyona neden olurlar. İleri yaştaki erkeklerde prostat patolojilerine bağlı mesane distansiyonu önemli bir nedendir.

Fluid (Sıvı toplanması/assit): Peritonit, siroz, peritoneal karsinomatozis, pankreatit, tü-

berküloz ve daha birçok durumda assit oluşarak distansiyona neden olur.

KAYNAKLAR

1. Darryl K. Gray, MD, and Jeffrey J. Claridge, MD. Acute Abdominal Syndromes. Tintinalli's Emergency Medicine: A Comprehensive Study Guide, 9th edition (2019).
2. Brunicaardi FC, Andersen D, Billiar TR, Dunn DL, Kao LS, Hunter JG, et al. Schwartz's principles of surgery, 11th edition ed. New York, N.Y: McGraw-Hill Education LLC, 2019.